

VI. diel Očistenie a posvätenie

Category: Biblia

written by Drahoslav Vajda | 1. júla 2026

(Článok zo sedemdielného cyklu „Činnosť Božieho slova“)

Východným textom pre tému „Očistenie a posvätenie Božím slovom“ sú verše:

„... Kristus miloval cirkev a vydal sám seba za ňu, aby ju posvätil očistiť ju kúpeľom vody, slovom, aby si ju postavil pred seba slávnou, cirkev, nemajúcu škvrny alebo vrásky alebo niečoho takého, ale aby bola svätá a bezchybná“ (Efezským 5:25-27).

Verše hovoria o dvoch procesoch: o *očistení* a o *posvätení*. Oba procesy sú úzko spojené, ale nie sú totožné. Rozdiel medzi nimi je nasledovný: Čo je posvätené je absolútne čisté. Čo je čisté, ešte nemusí byť posvätené. Inými slovami: Je možné byť čistý i bez posvätenia, ale nie je možné byť posvätený bez očistenia.^{A)}

Apoštol Pavel v týchto veršoch hovorí, že len tí veriaci, ktorí prešli procesom očistenia a posvätenia budú patriť k ľudu, ktorý je pomenovaný „Kristova nevesta“. Kristova nevesta je charakterizovaná slovami: *slávna cirkev, nemajúca škvrny alebo vrásky alebo niečoho takého*.

Prostriedok, ktorý užíva Kristus k očisteniu a posväteniu Cirkvi, svojej nevesty, je *omytie kúpeľom vody, slovom*. Teda Božie slovo je tým prostriedkom, ktorý Kristus používa k očisteniu svojej nevesty a pôsobenie Božieho slova je prirovnané ku kúpeľu v čistej vode. Ešte pred ukrižovaním svojim učeníkom povedal: „*Vy ste už čistí pre slovo, ktoré som vám hovoril*“ (Ján 15:3). Môžeme rozumieť, že Božie slovo je účinný prostriedok duchovného očistenia.

Povedľa Božieho slova existujú aj ďalšie prostriedky duchovného očistenia. O jednom hovorí apoštol Ján vo veršoch: „...keď chodíme vo svetle, ako je on vo svetle, máme obecenstvo jeden s druhým, a krv Ježiša Krista, jeho Syna, očisťuje nás od každého hriechu“ (1. Jánov 1:7). Apoštol Ján hovorí o očistnej moci Kristovej krvi. Medzi očistením preliatou Kristovou krvou a zapísaným Božím slovom je úzky vzťah. V tomto článku sa o čistnej moci preliatej Kristovej krvi na kríži a ani ďalším prostriedkom, nevenujeme. Tu pozornosť sústreďujeme len na očistenie a posvätenie zapísaným Božím slovom.

Slovom posvätenie, ako už aj samo slovo naznačuje, je označený proces, ktorým sa niečo alebo niekto stáva svätým. Pritom to, čo je sväté, je v každom ohľade čisté, bezúhonné, mravné a oddelené pre Boha na zvláštne posvätné účely. V procese posvätenia sa pre dosiahnutie či zabezpečenie stavu svätosti používajú rôzne činitele či prostriedky. Podľa Nového zákona sumárne sú nimi: Svätý Duch; Božie slovo, oltár obete, krv Kristova a viera v Krista. V ďalšom texte sa venujeme iba otázke, akú rolu v procese posvätenia hrá Božie slovo.

Proces posvätenia má dve stránky: negatívnu a pozitívnu. Negatívna stránka spočíva v oddelení sa od hriechu, sveta a od všetkého nečistého. Pozitívna stránka spočíva v tom, že sa staneme účastníkmi Božej vlastnej prirodzenosti.

S negatívnou stránkou sa stretávame cez príkazy a zákazy typu: „nerob to a to“. Máme tendenciu si z Božieho slova viac vyberať takéto príkazy pred príkazmi typu: „urob toto alebo toto“. Napríklad vo verši Efezským 5:18 máme tendenciu klásť väčší dôraz na negatívne „neopíjajte sa vínom“, ako pozitívne „plňte sa Duchom“.

Svätosť je niečo viac než len zdržanie sa od hriechu a nečistoty. Napríklad, v Židom 12:10 je uvedené, že Boh ako náš nebeský Otec nás, svoje deti káza s cieľom, aby sme dostali „podiel na jeho svätosti“.

A tiež 1. Petrovom 1:15- čítame: „ale podľa toho Svätého, ktorý vás povolal, aj sami buďte svätí, v každom obcovaní. Pretože je napísané: Buďte svätí, lebo ja som svätý!“ Svätosť je charakteristickou vlastnosťou a črtou Božej nemennej prirodzenosti. My, jeho deti, máme byť účastníkmi tejto časti jeho večnej prirodzenosti. Očistenie od hriechu, práve tak ako oddelenie sa od hriechu je etapou v procese posvätenia, ale to ešte nie je celým procesom.

Božie slovo hrá svoju rolu ako v negatívnej, tak aj v pozitívnej

stránke procesu posvätenia. Apoštol Pavel píše: „*Prosím vás teda bratia, pre rôzne milosrdenstvo Božie, žeby ste ta dali svoje telá v živú obeť svätú a ľúbu Bohu, rozumnú to vašu svätoslužbu. A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale sa premeňte obnovením svojej mysli, aby ste skúšali, čo je vôľa Božia, to, čo je dobré, ľúbe a dokonalé!*“ (Rímskym 12:1-2)

Podľa Pavlovej inštrukcii máme najprv vydať svoje telá ako živú obeť na Boží oltár. Oltár posväcuje to, čo je naň položené (Matúš 23:19). Ďalším krokom je nepripodobňovať sa svetu, t.j. oddeliť sa od márnosti a hriechu. Ďalej nasleduje premena obnovením svojej mysli, čo znamená, že je potrebné naučiť sa myslieť v nových pojmoch a hodnotách. A potom poznať Božiu vôľu pre svoj život. Poznanie Božej vôle, zjavenie Božej vôle je dané len obnovenej mysli. Stará neobnovená myseľ nemôže nikdy poznať dobrú dokonalú Božiu vôľu.

Práve pri obnovení mysli sa citeľne prejavuje vplyv Božieho slova. Keď Božie slovo čítame, študujeme a rozjímame o ňom, premieňa celý náš spôsob myslenia. Jednak nás vnútorne obmytím očisťuje a tiež nás oddeľuje od všetkého, čo je nečisté a bezbožné. Učíme sa myslieť o veciach a hodnotiť ich tak, ako o nich myslí Boh. Keď budeme inak myslieť, budeme tiež inak konať a žiť. Naše vonkajšie životy sa menia v súlade s našimi novými vnútornými myšlienkovými pochodmi. Už nemáme túžbu pripodobňovať sa svetu, lebo sa premieňame, alebo už sme premenení vo svojich myšliach.

Nepripodobňovať sa svetu je však len negatívna stránka posvätenia. Ak nemáme byť pripodobnený svetu, čomu sa máme pripodobniť? Na túto otázku odpovedá Božie slovo skrze apoštola Pavla: „*Lebo ktorých predzvedel, tých aj predurčil za súpodobných obrazu svojho Syna, aby on bol prvorodeným medzi mnohými bratmi*“ (Rímskym 8:29). Tu je uvedená pravá kladná stránka procesu posvätenia: *byť pripodobnení Kristovmu obrazu*. Nestačí, aby sme neboli pripodobnení svetu, aby sme nemysleli a nehovorili ako svet a nerobili veci, ktoré robí svet. To je len negatívna stránka – nebyť niečím, niekým, nerobiť niečo. Potrebujeme však byť niekým. Máme myslieť a hovoriť ako Kristus, robiť veci, ktoré by robil on sám.

Pozitívna stránka posvätenia a rola Božieho slova v ňom je zhrnutá v nasledovných veršoch: „*ako máme všetko jeho božskej moci, darovanej k životu a k pobožnosti, pravou známosťou toho, ktorý nás povolal vlastnou slávou a hrdinskou cnosťou, čím sú nám darované prevelké a predrahé zaslúbenia, aby ste sa tým stali účastnými božskej prírody uniknúť porušeniu, ktoré je na svete v zlej žiadosti*“ (2. Petrov 1:3-4).

V týchto veršoch je uvedené, že Božia moc nám už dala všetko, čo potrebujeme k životu a pobožnosti. Nepotrebujeme viac, lebo sme už dostali

všetko, čo potrebujeme. Potrebujeme len používať to, čo sme už dostali, čo už máme.

Toto úplné Božie zaopatrenie je nám dané skrze „*preveľké a predrahé zasľúbenia*“ jeho vlastného Božieho slova. Božie zasľúbenia teda v sebe obsahujú všetko, čo k životu a pobožnosti budeme kedy potrebovať. Zostáva na nás, aby sme tieto zasľúbenia svojou osobnou vierou prijali a uplatňovali.

Výsledok prijatia a uplatnenia Božích zasľúbení je negatívny aj pozitívny. Negatívny je v tom, že unikneme „*porušeniu, ktoré je na svete v zlej žiadosti*“. Pozitívny je v tom, že sa staneme „*účastnými božskej prírody (prirodzenosti)*“. To je úplný proces posvätenia – ako negatívny: únik z porušenia sveta aj pozitívny: účasť na Božej vlastnej prirodzenosti, Božej vlastnej svätosti.

Najdôležitejšie pritom je, aby sme si uvedomili že ako negatívne, aj pozitívne je nám dostupné skrze zasľúbenia Božieho slova. V akej miere prijímame a uplatňujeme dané zasľúbenia Božieho slova, v takej miere prežívame skutočné biblické posvätenie. Každé zasľúbenie Božieho slova, ktoré vierou uchopíme, nás povznesie nad svetské porušenie a udelí nám ďalšiu mieru účasti na Božej prirodzenosti, na Božom živote.

Zdroje

A) [Zoznam literatúry](#), položka 27 a) Kniha I: *Základy víry*, str. 47-52